

Καπνιστές από τα θρανία.

ΓΑΛΗΝΗ ΦΟΥΡΑ, δημοσιογράφος.

Τα παιδιά μας μπαίνουν στο κάπνισμα από πολύ νωρίς. Στο σπίτι οί γονείς δεν παίρνουν τὰ μέτρα τους γιὰ νὰ καπνίζουν χωρίς τουλάχιστον νὰ τοὺς βλέπουν τὰ παιδιά τους. Στὴ μετέπειτα ζωή, ὅταν διαμορφώνουν τὴν προσωπικότητά τους, μαθαίνουν νὰ καπνίζουν στὸ διάλειμμα, τὴ σχολικὴ ἐκδρομὴ, τὸν καφέ, τὴ διασκέδαση.

Πρόσφατες ἔρευνες στὸ λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς ἔδειξαν ὅτι τὰ ἀγόρια ξεκινοῦν νὰ καπνίζουν σὲ ἡλικία ὀκτώ-δέκα ἐτῶν. Στὰ δεκατρία ἔχει δοκιμάσει τσιγάρο τὸ 45% τῶν ἀγοριῶν ποὺ καπνίζουν, ἐνῶ τὰ κορίτσια ξεκινοῦν τὸ κάπνισμα κάπως μεγαλύτερα, δεκατεσσάρων ἕως δεκαῆξι ἐτῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς μελέτης, ποὺ ἔγινε στὸ πλαίσιο τοῦ προγράμματος Heart, παρουσιάζουν ἀναλυτικὰ τὴν κοινωνικὴ εὐθύνη γιὰ τὸ κάπνισμα τῶν παιδιῶν, ἀπὸ τὴν καπνιστικὴ συμπεριφορὰ τῶν γονιῶν καὶ τὸ σχολεῖο, ἕως τοὺς χώρους ὅπου τὸ παιδί παίζει καὶ διασκεδάζει. Ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι τὸ 33% τῶν μαθητῶν τοῦ γυμνασίου καὶ τοῦ λυκείου ἔχει δοκιμάσει τσιγάρο ἢ καπνίζουν συστηματικὰ. Ἦδη ἀπὸ τὴν πρώτη γυμνασίου ἔχει δοκιμάσει τσιγάρο τὸ 16% τῶν παιδιῶν, ἐνῶ στὴν τρίτη λυκείου τουλάχιστον τὰ μισά...

Ὅσο ἀπίστευτο καὶ ἂν φαίνεται, ὑπάρχουν παιδιά βαρεῖς καπνιστές. Τὸ 37,6% τῶν μαθητῶν ποὺ ἔχουν δοκιμάσει τὸν καπνὸ καπνίζουν καθημερινὰ καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἓνα στὰ πέντε καταναλώνει ἓνα πακέτο τὴν ἡμέρα. Τὰ ἀγόρια ὑπερτεροῦν στὸ βαρὺ κάπνισμα, ἐνῶ τὰ κορίτσια, συνήθως, καπνίζουν περιστασιακὰ, ἓνα ἕως πέντε τσιγάρα τὴν ἡμέρα.

Τὰ παιδιά γνωρίζουν, σύμφωνα μὲ τὶς ἀπαντήσεις ποὺ ἔδωσαν, ὅτι εἶναι πολὺ εὐκόλο νὰ βροῦν τσιγάρα. Ἐλάχιστα, 13%, πιστεύουν ὅτι εἶναι κάτι δύσκολο. Μάλιστα τὸ 95% ὧσων καπνίζουν δήλωσαν ὅτι ἀγόρασαν τὸν τελευταῖο μῆνα ἀπὸ τὸ περίτερο χωρίς κανένα πρόβλημα. Ἡ πλειοψηφία τῶν μικρῶν καπνιστῶν ἀγοράζει τσιγάρα. Ἐνας στοὺς τρεῖς (34%) τὰ δέχεται ἀπὸ φίλους

καὶ ἀρκετοὶ (6,5%) τὰ παίρνουν ἀπὸ παρατημένα πακέτα τῶν γονιῶν τους στὸ σπίτι. Παρότι τουλάχιστον τὰ μισὰ παιδιά ποὺ καπνίζουν δηλώνουν ὅτι οἱ γονεῖς τους δὲν τὸ ξέρουν (51%), ἓνα στὰ τρία (29%) εἶναι ἀποδέκτες θετικῶν μηνυμάτων ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους, ἀφοῦ θεωροῦν ὅτι δὲν τοὺς ἐνοχλεῖ.

Ἄλλωστε οἱ περισσότεροι γονεῖς εἶναι καπνιστές. Τὸ 34% τῶν μαθητῶν δηλώνει ὅτι καπνίζει ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς τους καὶ τὸ 21% καὶ οἱ δύο. Μόνο τὸ 5% τῶν γονιῶν-καπνιστῶν δὲν καπνίζουν μέσα στὸ σπίτι. Ποιοὶ κανόνες ἐφαρμόζονται στὰ σπίτια καπνιστῶν καὶ μὴ; Τὸ 30% τῶν παιδιῶν ἀναφέρει ὅτι τὸ κάπνισμα ἐπιτρέπεται σὲ ὀρισμένα σημεῖα τοῦ σπιτιοῦ, τὸ 23% παντοῦ, τὸ 23% ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ καπνίζουν μόνον οἱ καλεσμένοι καὶ μόλις τὸ 24% ὅτι κανένας δὲν καπνίζει μέσα στὸ σπίτι.

Οἱ μαθητὲς γίνονται καπνιστὲς στὸ γυμνάσιο καὶ τὸ λυκεῖο. Στὴν πρώτη γυμνασίου πιστεύουν ὅτι τὸ 80% τῶν συμμαθητῶν του δὲν καπνίζει ἐνῶ στὴν τρίτη λυκείου ὅτι μόλις τὸ 6,8% δὲν εἶναι καπνιστές! Πόσοι μποροῦν νὰ ἀντισταθοῦν στὸ κάπνισμα; Μόνο τὸ 61% δηλώνει ὅτι θὰ πεῖ σίγουρα «ὄχι» ἐὰν κάποιος φίλος του τοῦ προσφέρει τσιγάρο. Καὶ αὐτὴ ἡ ἔρευνα ἀποδεικνύει ὅτι τὸ κάπνισμα εἶναι μία κοινωνικὴ συνήθεια, ἀφοῦ τὸ 72% τῶν μαθητῶν ἀναφέρουν ὅτι προτιμοῦν νὰ καπνίζουν μὲ παρέα. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν τρυφερὴ ἡλικία ὑπάρχουν παιδιά ποὺ ἔχουν ἐπιχειρήσει νὰ κόψουν τὸ κάπνισμα καὶ τὸ 17,5% «κάποιες φορὲς στὸ παρελθὸν τὸ εἶχε πετύχει». Τὸ 68% ἀναφέρουν ὅτι μποροῦν νὰ κόψουν τὴ βλαπτικὴ αὐτὴ συνήθεια «μὲ δύναμη καὶ θέληση» καὶ τὸ 14% ὅτι χρειάζονται βοήθεια.

Παρὰ τὸ ὕψηλὸ ποσοστὸ τῶν καπνιστῶν τὸ 85% τῶν μαθητῶν τοῦ γυμνασίου καὶ λυκείου ἔχουν συνειδητοποιήσει ὅτι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ εἰσπνέουν τὸν καπνὸ τῶν ἄλλων σὲ κλειστοὺς χώρους. Ἐφτὰ στὰ δέκα παιδιά ἔχουν νιώσει τουλάχιστον μία φορὰ ἓνα αἶσθημα πνιξίματος ἀπὸ τὸν καπνὸ σὲ χώρους διασκέδασης. Στὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία τους (75%) κρίνουν ὅτι τὸ κάπνισμα πρέπει νὰ ἀπαγορεύεται σὲ κλειστοὺς δημόσιους χώρους. Θὰ τοὺς ἀκούσει ἡ Πολιτεία; 🍏